

LESZEK GAJEWSKI

SPRAWOZDANIE Z BADAŃ TERENOWYCH W IGOŁOMI ZA ROK 1956

Wykopaliska przeprowadzone w sierpniu 1956 r. przez Stację Archeologiczną IHKM PAN w Igołomi stanowiły kontynuację robót zapoczątkowanych w latach ubiegłych¹. W bieżącym sezonie sprawozdawczym badania były prowadzone na trzech oddzielnych wykopach (tabl. I 1) o łącznej powierzchni około 275 m².

Prace na terenie wykopu głównego A, na arze 0231, gdzie kończono roboty rozpoczęte w r. 1955, doprowadziły do odsłonięcia pozostałej części południowej dużego budynku z okresu wczesnośredniowiecznego. Odkryto tu owalne palenisko, o wymiarach 70 × 75 cm, którego nieckowate dno wyłożone było kamieniami. W pobliżu tego paleniska, głównie od strony północno-wschodniej, występowały liczne fragmenty ceramiki wykonanej na kole, przeważnie cienkościennych garnków (tabl. I 2, 3, 4), które należy odnieść do XII—XIII stulecia.

Datowana na okres rzymski prostokątna chata LXX, której część zachodnią zbadano w roku ubiegłym², zajmowała w przybliżeniu ok. 34—36 m² (tabl. I 5, 6). Ściany tego domu były wykonane z pionowo wkopanych, okrągłych słupów, rozmieszczonych w pewnej odległości od siebie. Pośrodku budynku wzniesiony był poprzeczny rząd kilku pionowo ustawionych słupów, który przedzielał jego wewnętrzną przestrzeń na dwie niemal równe części. Przypuszczać należy, że była to chata dwuizbowa. Wejście do niej znajdowało się zapewne od strony południowej, tzn. w dłuższej ścianie zwróconej ku Wiśle.

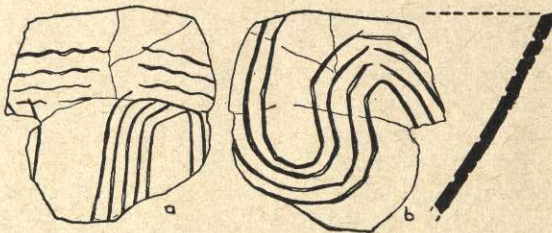
Wypełnisko części wschodniej zagłębienia po budynku LXX w zasadzie nie różniło się od części zachodniej. Składało się ono z ciemnej ziemi przemieszanej z popiołem i węgielkami drzewnymi. Występowały tu również dość licznie połupane kości zwierzęce (m. in. świni, krowy) oraz kawałki czerwono wypalanej polepy z odciśkami gałązek (plecionka?), kilka bryłek żelaznego żużla dymarkowego, a wreszcie dużo fragmentów naczyń lepianych bez pomocy koła garncarskiego (tabl. I 7—9) i mniejsza ilość czerepów ceramiki wykonanej na kole (tabl. I 10). Z pozostałych zabytków należy wymienić: parę ułamków oraz jeden w całości zachowany okaz tygielka (tabl. I 11), służących do topienia metali kolorowych (brązu?), dalej zewnętrz-

¹ Sprawozdania z badań wykopaliskowych w Igołomi przedstawili: A. Żaki, *Pierwszy w Polsce pewny grób kultury ceramiki promienistej*, „Sprawozd. PAU”, t. 50: 1949 nr 10, s. 647—650; T. Reyman, *Nowe odkrycia w Igołomi*, „Sprawozd. PAU”, t. 52: 1951 nr 9, s. 826—830; tenże, *Igołomia*, „Przeł. Zach.”, R. 8: 1952 nr 5/6, s. 635—638; T. Reyman i L. Gajewski, *Igołomia*, „Przeł. Zach.”, R. 9: 1953 nr 5/6, s. 446—449; S. Nosek, *Wyniki badań terenowych w rejonie Igołomia-Wschód prowadzonych w latach 1953 i 1954*, „Sprawozd. Archeol.”, t. 1: 1955, s. 29—45; L. Gajewski, *Sprawozdanie z badań terenowych w rejonie Igołomia-Wschód za rok 1955*, „Sprawozd. Archeol.”, t. 3: 1957, s. 57—74.

² Por. Gajewski, *op. cit.*, s. 58—60.

ny płaszcz, z blachy żelaznej, walcowatej kłódki (tabl. I 12), zakończenie oraz cały egzemplarz brązowej igły (tabl. I 13), „szydełko” brązowe z tordowanym trzoneczkiem (tabl. I 14), jednodzielna zapinka brązowa z podwiniętą nóżką kształtu trapezowego (tabl. I 15), którą na podstawie analogii datować można na początek IV w. n. e., a wreszcie kilka mniej charakterystycznych przedmiotów (półfabrykatów?) z brązu (tabl. I 16) i parę uszkodzonych, skorodowanych wyrobów z żelaza. Ponieważ w tej części wypełniska budynku nie znaleziono ciężarków tkackich, jak i przęślików, które znacznie występowały w części zachodniej, przeto wolno się domyślać, że tylko zachodnia „izba” stanowiła pomieszczenie dla warsztatu tkackiego. Warto jeszcze zwrócić uwagę, że w południowo-wschodnim narożu tej chaty znajdował się — wkopany w calec — szkielet dorosłego psa.

Ryc. 1. Zofipole, pow. Proszowice. Fragment misy kultury bukowogórskiej. a — dekoracja ścianki od strony zewnętrznej, żłobki wypełnione są białą masą (inkrustacja), b — dekoracja od strony wewnętrznej. Ok. 1/4 w. n. Rys. T. Wenhrynowicz

Na okres rzymski datowana jest również niewielka (do 1,2 m średnicy i 1 m głębokości), okrągła jama LXXVI, która przecinała południową ściankę zagłębienia po chacie LXX (tabl. I 6). Wskazuje to, że została ona wykonana już po opuszczeniu tego domu. Dno tej jamy było częściowo wgłębione w calec (less). Ścianki boczne, tworzące rodzaj stożka, wylepione były warstwą gliny (grubości ok. 3—4 cm) wypalanej na barwę siwą. Wypełnisko wnętrza zawierało ciemnobrunatną ziemię zmieszaną z węgielkami drzewnymi, kawałki polepy, połupane i całe kości zwierzęce (świni ?) oraz ułamki naczyń lepionych bez pomocy koła garncarskiego, jak i fragmenty ceramiki wykonanej na kole. Na bliższą uwagę zasługuje część tygielka do topienia metali kolorowych (tabl. I 17), który znaleziono na stropie wypełniska tej jamy. Pierwotna funkcja jamy nr LXXVI (pieca ?) przedstawia się niejasno.

Z zabytków ruchomych, które występowały w pobliżu chaty nr LXX, warto tutaj zanotować: 1. Fragment naczynia wykonanego na kole (tabl. I 18, m 6/e, głęb. ok. 70 cm), o powierzchni zewnętrznej gładkiej, barwy ciemnożółtej, zdobionego poziomymi rzędami krótkich, pionowych kresek i poziomym pasmem nakładanej farby brązowej. Charakterem gliny, techniką wykonania, jak też dekoracją nawiązuje to naczynie do ceramiki prowincjonalnorzymskiej z terytorium wschodniej Panonii³. Fragmenty dwu brzegów naczyń *terra sigillata*, o powierzchni gładkiej, lśniącej, barwy ciemnoczerwonej (tabl. I 19, 20), pochodzących zapewne z misek półkolistych typu 37 Dragendorfa. Wymienione poprzednio naczynia stanowią importowane wyroby garncarni prowincjonalnorzymskich i mogą być datowane na ok. II—III stulecie naszej ery. 3. Jednodzielna zapinka brązowa z podwiniętą nóżką i facetowanym kabłąkiem (tabl. I, 21, m 8/c, głęb. 70—80 cm), która nawiązuje do późnorzymskich fibul ze Śląska, da-

³ L. Barkóczy, *Celtic potters kilns from the times of the Roman Empire at Bicserd*, „Folia Archaeologica” 2. t. 8:1956.

towanych na około IV—V w. n. e.⁴ 4. Niewiadomego przeznaczenia przedmiot lance-towaty z brązu (ryc. tabl. I 23, m 6/e, głęb. 60—70 cm), który kształtem ostrza przypomina narzędzie żelazne ze Śląska⁵.

Co się tyczy materiałów z wcześniejszych epok i okresów, to na badanym odcinku ara 0231 były one dość skąpo reprezentowane. Oprócz drobnych fragmentów naczyń z końca epoki brązu i okresu halsztackiego znaleziono jeszcze ułamki ceramiki późnoneolitycznej, głównie kultury ceramiki promienistej, oraz kilka odłupków i narzędzi krzemienych. Wymienione zabytki występowały na wtórnym złożu warstwy kulturowej.

Wykop A₁ (tabl. II 1), który obejmował przestrzeń ok. 180 m², tzn. część ara 0197, 0198, 0227, 0228, 0257 i 0258, dostarczył nader interesujących danych do osadnictwa wczesnośredniowiecznego, rzymskiego, lateńskiego, wczesnołużyckiego i neolitycznego.

Z okresu wczesnośredniowiecznego odsłonięto tu część prostokątnego zagłębienia, o wymiarach 3,5 × 4 m, którego zarys pojawił się na głęb. średnio 50—60 cm (tabl. II 2). Wypełnisko tego zagłębienia stanowiła ciemna ziemia zmieszana z węgielkami drzewnymi, grudkami polepy i połupanymi kośćmi zwierzęcymi. Ponadto, mniej więcej po środku zagłębienia, znajdowało się duże skupisko fragmentów ceramiki, z których wyklejono niemal w całości sześć grubościennych garnków (tabl. II, 3, 4). Przy ścianie północnej, w niewielkiej (do 170 cm średnicy i ok. 115 cm głębokości) nieckowatej jamie stwierdzono przepalone wapniaki oraz zwartą warstwę czerwonej polepy, w rodzaju „toku“, o wymiarach 60 × 80 × 15 cm. Są to, być może, resztki pieca (kopułowego?), który uległ zniszczeniu. Wymiary zagłębienia, jak i charakter zabytków zdają się wskazywać, że pierwotnie istniał tu naziemny budynek mieszkalny. Ogólne ramy chronologiczne dla tej chaty wyznacza pochodząca stąd ceramika, którą można datować na VIII—X w. n. e.

W odległości ok. 2 m na zachód od poprzednio omawianej chaty znajdował się czekanik żelazny (tabl. II 5, ar 0197, m 9/f, głębokość ok. 80—90 cm). Jest to już drugi z kolei tego rodzaju zabytek z okresu wczesnośredniowiecznego w Igołomi⁶.

Z innych zabytków ruchomych wypada jeszcze wymienić duży, trójpłytkowy, dwustronnie ząbkowany grzebień kościany (tabl. II 6, ar 0257, m 1/d, głęb. ok. 50 cm), który najogólniej może być datowany na wczesne średniowiecze.

Okres rzymski reprezentowały tu resztki budynku mieszkalnego nr LXXVII oraz dwie niewielkie jamy nr LXXVIII i LXXXIII.

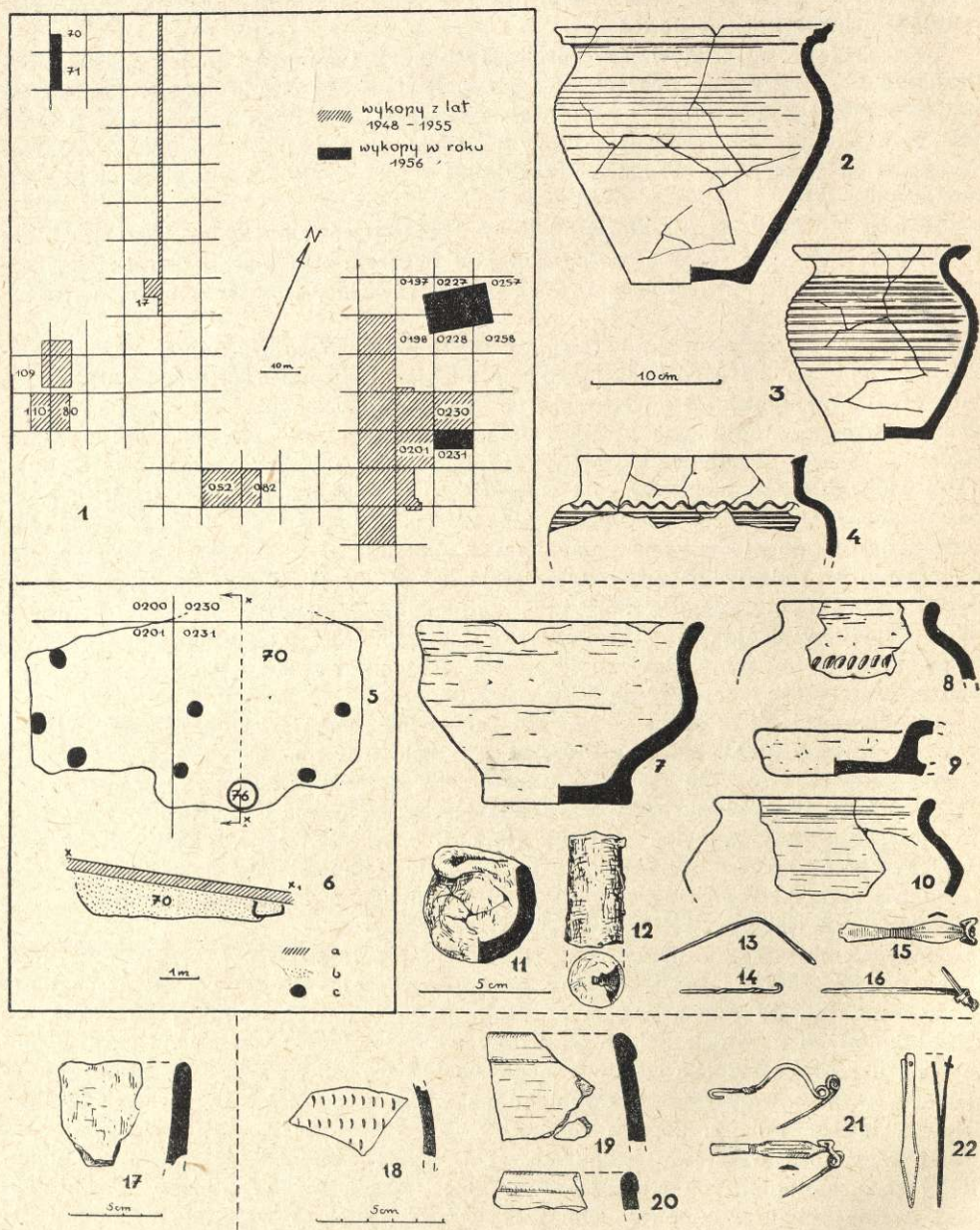
Budynek mieszkalny nr LXXVII (tabl. II 7, 8) zajmował w przybliżeniu przestrzeń ok. 23—25 m² i był wgłębiony na mniej więcej 170—180 cm od obecnej powierzchni ziemi. W rzucie poziomym posiadał on kształt nieregularnego prostokąta o zaokrąglonych narożach. Ściana od strony wschodniej była wzniesiona na dwu pionowych, okrągłych słupach oddalonych od siebie na ok. 5 m. W części środkowej zagłębienia występowały szczątki owalnego paleniska w postaci kilku luźnych kamieni polnych, bryłek polepy, popiołu i węgla drzewnych oraz licznych fragmentów ceramiki. Miąższość warstewki poogniskowej wynosiła około 35—40 cm. Wśród materiałów paleozoologicznych stwierdzono tu kości konia, bydła rogatego i świni. Poniżej dna tej chaty znajdowała się dość obszerna jama, z wejściem od strony zachodniej, która służyła, być może, do przechowywania zapasów.

⁴ Por. E. Petersen, *Zwei neue spätgermanische Grabfunde aus Schlesien*, „Nachrichtenblatt für Deutsche Vorzeit“, t. 15: 1939 z. 4, s. 128, ryc. 3/1 oraz s. 129, ryc. 5/1.

⁵ Por. R. J a m k a, *Ozdoby oręża i narzędzi z podokresu późnolateńskiego i okresu rzymskiego, odkrytych na Śląsku*, Prace Prehistoryczne Śląskie, nr 3: 1938, s. 22, ryc. 14/1.

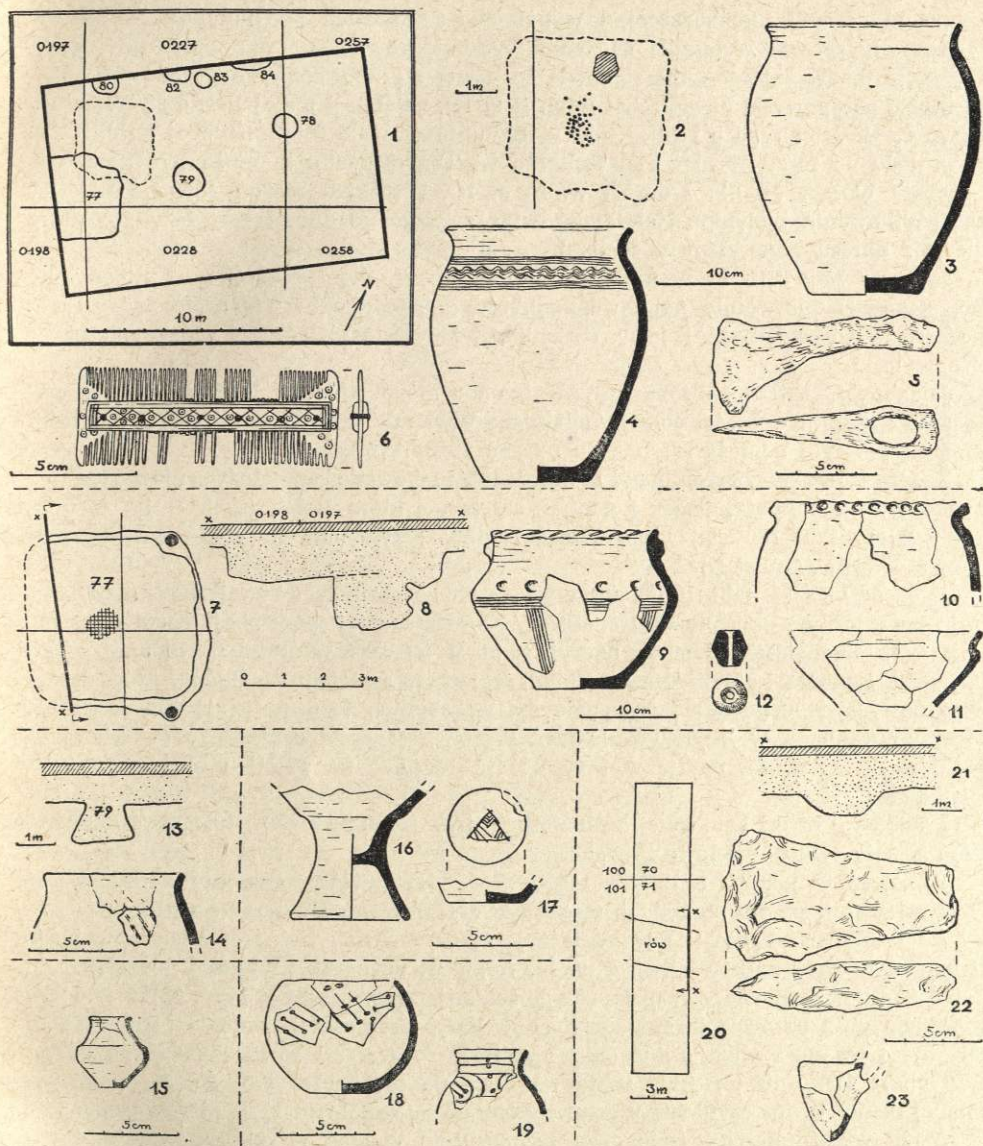
⁶ Por. N o s e k, *Wyniki badań terenowych ...*, s. 45, ryc. 13.

Tabl. I. Igołomia, pow. Proszowice. 1 — rozmieszczenie wykopów, 2—4 — ceramika z XII—XIII stulecia, 5 — rzut poziomy chaty LXX oraz jamy LXXVI, 6 — przekrój po linii x—x₁ przez chatę LXX oraz jamę LXXVI (a — humus, b — wypełnisko wnętrza, c — jamy postępowe), 7—16 zabytki znalezione w zachodniej części wypełniska zagłębienia po chacie LXX, 17 — fragment tygielka z jamy LXXVI, 18—22 — zabytki znalezione w sąsiedztwie chaty LXX. Rys. T. Wenhrynowicz

Tabl. II. Igołomia, pow. Proszowice. 1 — Schematyczny plan rozmieszczenia obiektów na wykopie A₁, 2 — rzut poziomy budynku wczesnośredniowiecznego, 3—4 — ceramika z wypełniska zagłębienia po budynku wczesnośredniowiecznym, 5 — czekanik żelazny, 6 — trójplytowy grzebień kościany, 7 — rzut poziomy i 8 — przekrój po linii x—x budowli mieszkalnej z okresu rzymskiego, 9—12 — ceramika z wypełniska zagłębienia po budowli LXXVII, 13 — przekrój przez jamę LXXIX, 14 — fragment naczynia z wypełniska jamy LXXIX, 15 — naczynie wykonane bez pomocy koła garncarskiego, 16—17 — fragmenty ceramiki kultury nadcisańskiej z wypełniska jamy LXXXII, 18—19 — fragmenty naczyń młodszej ceramiki spiralnej, 20 — wykop zwiadowczy na arach 70—71 z zaznaczeniem rzutu poziomego rowu, 21 — przekrój po linii x—x przez rów, 22 — siekierka krzemienienna, 23 — fragment naczynia kultury promienistej z wypełniska rowu. Rys. T. Wenhryniewicz

Wśród ceramiki pochodzącej z wypełniska zagłębienia po budynku nr LXXVII występowały prawie wyłącznie naczynia wykonane bez pomocy koła garncarskiego, przy czym przeważającą grupę stanowią tu czerepy grubościennych garnków o mniej lub więcej chropowatej powierzchni (tabl. II 9, 10), natomiast mniej liczne są fragmenty naczyń cienkościennych o powierzchni gładkiej, przeważnie czarnośniejącej (tabl. II 11). Ze względu na formę, ornament i technikę wyrobu ceramika ta może być datowana, z grubsza biorąc, od ok. I do III w. n. e. Na ten okres można również datować czas użytkowania budynku. Należałoby więc zaliczyć go do starszej fazy zabudowy osiedla z okresu rzymskiego w Igołomi.

Jama nr LXXVIII, która posiadała kolisty zarys, pionowe ścianki i nieckowate dno, stanowiła pierwotnie najprawdopodobniej pomieszczenie na jakieś zapasy. Pochodząca z wypełniska tej jamy ceramika pozwala datować ten obiekt na okres późnorzymski.

Jama nr LXXXIII, zbliżona kształtem, choć nieco mniejszych rozmiarów od poprzednio opisanej, w części dolnej wypełniska zawierała szkielet świni. Występująca tu ceramika pozwala odnieść tę jamę do okresu późnorzymskiego.

Z zabytków ruchomych należy wymienić zachowane w całości, niewielkie naczynko wykonane bez pomocy koła garncarskiego, które formą (tabl. II 15, ar 0197, m 9/e, głęb. 170—180 cm) i charakterem gliny przypomina naczynia datowane na okres środkowolateński (?).

Jama nr LXXIX (tabl. II 13) posiadała w rzucie poziomym kształt kolisty, w przekroju poprzecznym zbliżony do trapezu. W wypełnisku tej jamy znajdowała się ciemna ziemia, kilkadziesiąt ułamków naczyń (tabl. II 14) oraz, w części przydennej, czaszka ludzka i prawa kość biodrowa. Układ szczątków szkieletu ludzkiego, które leżały nieco powyżej samego dna jamy, zdaje się wskazywać, że dostały się one w trakcie jej zasypywania, a w każdym razie po zaprzestaniu użytkowania tego obiektu. Występująca tu ceramika datuje w przybliżeniu tę jamę na przełom okresu III i IV epoki brązu.

Z młodszej epoki kamiennej odsłonięto tu trzy jamy, nr LXXX, LXXXII i LXXXIV, które zostały tylko częściowo zbadane.

Ponieważ w jamach nr LXXX i LXXXIV występowały fragmenty naczyń kultury promienistej, przeto obiekty te mogą być datowane na III okres neolitu.

Do II okresu neolitu należy odnieść jamę nr LXXXII, w której znaleziono ułamki naczyń kultury nadcisańskiej, a m. in. fragment pucharka na pustej nóżce (tabl. II 16). Ponadto występowały tu połupane kości zwierzęce, bryłki polepy, kilka wiórków krzemienych z surowca jurajskiego krakowskiego oraz część kamienia żarnowego (?). Na bliższą uwagę zasługuje dno (może) amforki ze znakiem równoramiennego trójkąta (tabl. II 17). Dno tej jamy znajdowało się na głębokości 170 cm. Najprawdopodobniej mamy tu do czynienia z pomieszczeniem mieszkalnym typu półziemianki.

Ślady wcześniejszego osadnictwa reprezentują ułamki półkulistych czarek i naczynie faszowate (tabl. II 18, 19, ar 0228, m 2—3/a—b, głęb. 50—80 cm) młodszej ceramiki spiralnej.

Wspomnieć jeszcze należy o znalezieniu tu wióra z obsydianu.

Trzeci z kolei wykop o charakterze zwiadowczym, założony na arach 70, m 1—3/f—j oraz 71, m 1—3/a—j, zajmował obszar 45 m². Strop calca w postaci żółtego lessu występował tu na głębokości średnio 140—150 cm od obecnej powierzchni pola. W humusie oraz w wyższych partiach warstwy kulturowej znajdowały się przemieszane zabytki — głównie ceramika — z okresu wczesnośredniowiecznego, późnorzymskiego, z epoki brązu oraz młodszej epoki kamiennej. Zaburzenia w układzie stratygraficznym spowodowane były na tym odcinku nowożytnymi wkopami z końca XIX i początku XX wieku.

Na arze 71, m 1—3/b—d, mniej więcej na poziomie 120—130 cm, pojawił się rys wąskiego rowu (do 210 cm szerokości i 170 cm głębokości), który był usytuowany wzdłuż linii wschód—zachód i posiadał ukośnie ścięte ścianki. Obok nielicznych kawałeczków polepy i kości zwierzęcych znaleziono tu ułamki naczyń neolitycznych, wśród których można wyróżnić ceramikę kultury promienistej (tabl. II 23). W związku z tym wolno domyślać się, że istniejąca tu osada ludności kultury promienistej otoczona była, podobnie jak osiedle w Wyciążach w powiecie krakowskim, niezbyt szerokim i głębokim rowem. W sąsiedztwie tego rowu odkryto siekierkę krzemieną z prostokątnym obuchem, wykonaną z surowca jurajskiego (tabl. II 22, ar 71, m 1/j, głęb. 80—90 cm).

Tak by przedstawiały się, z grubsza biorąc, ważniejsze materiały archeologiczne pozyskane podczas badań w Igołomi w 1956 r.

Za najważniejsze osiągnięcia tej kampanii można uważać:

1. Potwierdzenie przypuszczenia, że osadnictwo neolityczne skupiało się pod szczytem i na części północnej płaszczyny cypla środkowej terasy lewego brzegu Wisły.

2. Stwierdzenie w zespole młodszej ceramiki spiralnej naczyń flaszowatych, jak dotąd nie znanych w Małopolsce, do których bliskie analogie występują np. na Morawach⁷.

3. Uzyskanie dalszych danych o pojawieniu się w obrębie igołomskiego zespołu osadniczego z młodszej epoki kamiennej surowca i wyrobów z obsydianu. W związku z tym na baczniejszą uwagę zasługuje znaleziony w Zofipolu fragment naczynia ze starszej (?) fazy kultury bukowogórskiej z elementami zdobniczymi typu żeliezowskiego (ryc. 1). Być może, że w rozprowadzaniu obsydianu na teren Małopolski brała również w pewnym stopniu udział ludność kultury bukowogórskiej, która skupiała się przede wszystkim w miejscach naturalnego występowania tego surowca w Górach Tokajsko-Preszowskich i na Ostrowie Zemplińskim⁸.

4. Natknięcie się na rów, który, być może, stanowił część systemu obronnego (?) osiedla kultury promienistej.

5. Znalezienie materiałów świadczących, wraz z poprzednio odkrytymi, o osadnictwie stałym w okresie środkowym i młodszym epoki brązu.

6. Potwierdzenie tezy o istnieniu tu co najmniej kilku faz zabudowy osady z okresu rzymskiego.

7. Odkrycie dalszych importów prowincjonalnorzymskich, które stanowią wskazówkę o nasilaniu się w pierwszych wiekach naszej ery wymiany dalekosiężnej.

8. Bogactwo zabytków z okresu późnorzymskiego wskazuje na wysoki poziom rozwoju sił wytwórczych mieszkańców tej osady, przy którym należy się liczyć z postępującym rozwarstwieniem społecznym.

9. Uzyskanie danych z dziedziny wierzeń (pochówki psów) ludności osiedla z okresu rzymskiego.

10. Odślonięcie resztek budowli mieszkalnej z piecem (kopułowym?), pochodzącej ze starszych faz okresu wczesnośredniowiecznego.

11. Potwierdzenie hipotezy roboczej o rozkwicie tutejszej osady w w. XII—XIII i jej upadku, zapewne, w związku z najazdem tatarskim ok. l. 1241—1259.

Zakład Archeologii Polski
IHKM PAN w Krakowie
Stacja Archeologiczna w Igołomi

⁷ Por. J. Filip, *Pradzieje Czechosłowacji*, Poznań 1951, tabl. 3/11.

⁸ Por. Filip, *op. cit.*, s. 147.

ЛЕШЭК ГАЕВСКИ

ОТЧЕТ О ПОЛЕВЫХ ИССЛЕДОВАНИЯХ В ИГОЛОМИ ЗА 1956 Г.

Проведенные в 1956 году раскопки в Иголоми были продолжением работ начатых в прошлых годах. В отчетном сезоне исследования велись на трех отдельных раскопках совместной площади около 275 м².

На главном раскопе А оканчивалось исследование южной части большого здания принадлежащего к XII—XIII векам.

Открыто здесь восточную часть столбовой хаты, принадлежащей к III столетию и началу IV-го. Это была хата с двумя помещениями. В восточном помещении этой хаты находился ткацкий станок. Вблизи хаты констатировано выступающие импорты — изделия провинциально — римских гончарней, между прочим фрагменты мисок типа 37 Драгендорфа.

На раскопе А₁ открыто небольшую хату, которую можно датировать ок. VIII—X веками н. э. Кроме того найдено тут железный чеканчик и трехплатовый костяной гребень.

К римскому периоду принадлежит частично обнаруженное жилое здание, которое следует отнести к I до III-го векам н. э., дальше две ямы для хранения припасов, датированные позднеимским периодом.

К XIV—IX/X в. в. до Н. Э. принадлежит загадочная яма, в которой констатировано остатки человеческого скелета.

Младшую каменную эпоху представляют три ямы, из которых две принадлежат к культуре с каннелюрами и одна к притисской культуре. Следы раннего поселения здесь представляют обломки сосудов младшей спиральной керамики.

На третьем по очереди раскопе найден ров, который может быть составлял часть оборонительной системы (?) селища культуры керамики с каннелюрами.

LESZEK GAJEWSKI

REPORT ON THE EXCAVATIONS IN IGOŁOMIA IN 1956

Excavations performed in 1956 in Igołomia were the continuation of the works started during the past years. The researches were being carried out in the three different digs their common area being 175 m².

In the main dig A an exploration of the south part of the big building from the XII—XIIIth century was being finished. Here was found also the part of the pole hut from the IIIrd and the beginning of the IVth century. That hut had two rooms. In the east room there was the loom. In the vicinity of the hut some products were found that had been imported from the Roman provincial pottery workshops. The fragment of the dish of the 37 Dragendorf's type was found among them.

In the dig A₁ a small hut was explored that may be dated to the VIII—X century A. C. Here also was found an iron hatchet and the three-plate bone comb.

To the Roman period may be assigned a dwelling house, partly discovered, that is dated to the I—IIIrd century and two spare pits that are dated to the late Roman period.

To the Bronze Age may be dated an undefined pit, in which some remains of the human skeleton were found.

Three pits may be assigned to the neolithic period; two of them belong to the radiant culture and one to the Lengyel culture (kultura nadcisańska). The traces of the earlier settlement are represented by the fragments of the earlier spiral pottery.

In the third dig a ditch was found that might be a part of the defensive system of the radiant pottery culture settlement.